

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Fisc. SIMONFFY-ház a város-háznál szemben

HIRDETMÉNYEK.

Előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok valaminél a lap szellemi részét illető minden közlemények ide intézendők

Bérmentelen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 10 frt — kr
Félévre 5 frt —
Negyedévre 2 frt 50
Egy hóra 1 frt —

Hirdetési díj:

Öt-hasáboptitisor egyszeribeirtgátásáért 5 kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyitlár 4 hasáboptitisorért 20 kr.

XI. évfolyam. 1884.

Debreczen. Szombat, február 9.

28. szám.

Az új ipartörvény.

(—) Mióta a mi ipartörvényünk megalkotott, az iparosok folyvást agítottak ellene; kérvényeztek, gyűléseztek, irtak, beszéltek annyit, hogy nincs törvényünk, mely annyi mindenféle oldalról, annyi mindenféle fegyverrel támadtatott volna meg, mint épen az ipartörvény.

Tagadhatatlan, hogy sok hiánya volt azon törvénynek, mert hiszen azt kívánni is absurdum volna akárkitől, hogy midőn egy ilyen — a mindennapi életbe oly mélyen bevágó törvényt alkot, azt úgy megcsinálja, hogy abban hiány, hézagosság ne legyen.

Felhozzák hogy a porosz ipartörvényt 12 év óta már háromszor módosították, igen de ez a Porsz ipartörvény az utóbbi 12 évet megelőzőt időben egyszer sem módosított megalkotása óta; mert hogy egy törvény mennyiben hajtható végre, s hogy mi hiányai vannak annak, azt nem egy-két év tapasztalása mutatja meg, s nagyon meg lehet hogy ezt a mi ipartörvényünket is, melynek hiányai eddig már meglehetősen kiűntek, a további 12 év alatt mi is módosíthatjuk háromszor, esetleg többször is, a szerint a mint azt a viszonyok kívánják.

Szó sincs róla, hogy ezen új törvényjavaslatnak is igen sok ellensége lesz, valamint ellensége lenne nálunk a legtökéletesebb műnek is ha az a kormány részéről jön. Azzal sem kecsgetjük magunkat, hogy iparosaink jó része meg fog nyugodni a kormány jóakarátában, mert hiszen mai napság nálunk mindenáron opponálni — egyértelmű az „igaz hazafisággal.“

Azt hozzák fel ellene, hogy nem rendel a képesítést általánosságban, de hiszen az megint visszavezetne a régi czéh-rendszerhez. A törvényjavaslat két részre osztja az iparágakat, ugymint engedélyhez kötött és nem engedélyhez kötött iparágakra. Az engedélyhez kötött iparágak üzését a hatóság

korlátozhatja, vagy számhoz is kötheti. Hogy mik azon iparágak, melyekhez engedély szükséges, azt az 5. §. elősorolja s ott látunk több olyanokat, melyeknek üzésénél legtöbb visszaélés szokott előfordulni. Hogy pedig ezek már egyszer korlátozhatnának, azt megnyugvással veheti tudomásul mindenki.

Azt is mondják, hogy mire való megengedni, hogy egy város területén (115 §.) különböző mesterségek számára több ipar testület alakítható.

Hát ha csak így kikapunk egy pontot valahonnan, azt félremagyarázni nagyon könnyű. Mert épen az előző (114. §.) megmondja először azt, hogy ilyen ipartestület csak törvényhatósági joggal felruházott vagy rendezett tanácsu városban alakítható, és pedig az ipar s kereskedelmi kamara meghallgatása mellett, a törvényhatóság határozata alapján, és csak is abban az esetben, ha az iparosok száma és vagyoni tehetsége a kellő garantiákat megadja.

Majd az iparkamarák fognak gondoskodni arról, hogy az ide vonatkozó pontok félremagyarázásokra okot ne adjanak.

Meg lehet — nem vitatjuk, hogy célszerűbb volna az ipartestületeket egy ipar testületé alakítani át, csak azt nem látjuk be, hogy az ilyen ipartestületek elnöksége, mely esetleg, — például hozzuk fel, — timár mesterekből alakult, hogy fogná fel helyesen, például egy szűrszabó, vagy más akármiféle mesterember érdekét; míg a maga szakmájában mindenik otthon van: ismeri az előnyét, hátrányát, s nagyobb odaadással működik, a maga szakmájabeli ember érdekéken, mint más — hogy úgy mondjuk — idegenében. Ebből a szempontból helyeselnék mi a törvényjavaslatot, mely még is csak kimondja 1165-ben, hogy mindazon iparosok, kik az illető város területén mesterséget űznek, kötelesek az ipartestületbe belépni és a tagsági díjat fizetni. Kétség esetében az

iránt, hogy egyes iparosok kötelesek-e a testületbe lépni? az iparhatóság határoz. Hát itt már csak ki van mondva a kényeszer-társulás rendszere, ez pedig leghőbb vágya volt minden iparosnak, eleitől fogva.

Csak nem kell e törvényjavaslatot azon a szemívegen nézni, a melyen keresztül minden feketének látszik, s nem kell mindjárt a kormány szidásou kezdeni a dolgot, mert csalhatatlan ember egy sincs a világon, s ha bebizonyul akármikor, hogy az ipartörvény még is hiányos, bizonyára megfogja hallgatni a kormány az indokolt előterjesztéseket, mint a hogy meghallgatta eddig is, mert ha meg nem hallgatta, volna az ipartörvény revisiója heverhetne még jó ideig.

— Az 1883. évi államháztartási negyedik évnegyed kimutatása. Az 1883-iki államháztartás negyedik évnegyed kimutatása holnap fog közzététetni. Mint értesülünk a kimutatás szerint a múlt év pénzügyi eredménye teljesen kielégítő s a deficit az előirányoztnál közel három millióval kevesebb. A bevételek összege 304.058.133 frt 45 $\frac{1}{2}$ kr, a kiadásoké pedig 318.605.687 frt 15 kr s így a deficit 14.547.453 frt 69 $\frac{1}{2}$ kr. Ehhez hozzáadva a kincstári telepek kölcsönét 6.800.000 frtot, az összes deficit 21.347.453 frt 69 $\frac{1}{2}$ kraz előirányzott 54.126.407 forintnál 2.778.953 forint 30 $\frac{1}{2}$ krral kedvezőbb.

— A képviselőház munkarendje. Az 1884-iki államköltéséget harmadszori felolvasás után át fog küldetni a főrendiháznak. Ezután következnek négy horvát képviselőnek különböző bizottságokba való beosztása. Utána tárgyalatni fog a mentelmi bizottságnak jelentése Verhovay Gyula mentelmi jogára vonatkozólag a „Függetlenség“ cautiója tárgyában.

Ennek befejeztével napi rendre kerül a szeszdó törvény módosítására vonatkozó javaslat és a Brazíliával kötött államszerződés beczikkelyezéséről szóló törvényjavaslat, melyet követni fog a járásbíróságok számának szaporításáról szóló törvényjavaslat és több apróbb tárgy.

Időközben az igazságügyi bizottság be-terjeszti az iró- és művészijogról

szóló törvényjavaslatra vonatkozó jelentését, mely a fenemlített tárgyak elintézése után fog napirendre tüzetni.

Ezenkívül a közlekedésügyi bizottság befejezte a munkács-beszkiđi vasut, a szabdkai-bajai szárnyvonalra és az osztrák-magyar államvasutnak a Császától az ország határáig vezetendő vasutra adott építési engedélyre vonatkozó törvényjavaslatot.

A bizottság jelentésének beterjesztése után fog a ház tárgyalásuk iránt intézkedni, napirendre valószínűleg az iró- és művészijogról szóló törvényjavaslat után kerülnek.

Végül a beterjesztett ipartörvényjavaslat már legközelebb a közgazdasági bizottság által fog tárgyalás alá vétetni, hogy jelentését mielőbb a ház elé terjeszthesse.

Országgyűlés.

Budapest, febr. 7.

Nagyérdkü ülése volt ma a képviselőháznak. Napirend előtt Széchenyi miniszter benyújtván az új ipartörvényjavaslatot, élénken megjeleneztetett. Erre a költségvetési törvényjavaslat kerülén tárgyalás alá, Hegedűs Sándor előadó rövid felszólalása után Mocsary Lajos szót röviden és mérsékleten a javaslat ellen, s mintha ma a két ellenzék szerepet cserélt volna, a mérsékelt ellenzék szónokai, Horánszky és Apponyi ugyancsak szélsőséködi modorban támadták meg a javaslatot és kormányt.

Horánszky azon kezdte, hogy „igazságos és tárgyilagos“ akar lenni s nyomban politikai nihilizmussal vádolta a kormány-pártot. Nagy sülyedésnek mondotta, hogy ellenzék emberek átesapnak a szabadelvű párthoz s azt panaszolta el, hogy míg a deákparti kormányok alatt az ellenzék sorából egyesek magas bírói állásokra nevezettek ki, most ez nem történik. A kormány nem alkotott jótormán semmit egyik téren sem; eszmenélküliség uralkodik s kishitiség. A mostani szabadelvűségtől mentsen isten. E beszéd az ellenzék padokról élénk helyeslésekkel találkozott.

Apponyi Albert főleg két témával foglalkozott: Horvátorsággal és antisemitizmussal. Mellesleg elismert annyit, hogy a kormány elvette „még is csak alkotott valamit. Hogy a mérleg javult, semmit sem bizonyít, mert a pénzügyi

Hanem Buosi János nem felel rá semmit; még egy pohár bort felhajt utóljára, mintha nem lett volna már elég bátorítól. Ugy látszik, mintha nem igen sietne. A vendégek némelyike elmosolyodik s egy fiatal asztalos, a kinek kissé fejébe szállt a borocska, oda is szót:

— Pajtás, ha elfogyott a kurázsíd, hát fölváltalak én, csak szót.

A völegény elvörösödik s ökölbe szoritja kezét. A körülállók közbevetik magukat s odább vonszolják az ittas embert. Buosi János megragadja a menyasszonya kezét s nem épen gyöngéden viszi ki a szobából.

Az anya kikíséri leányát s még egyszer zokogva megöleli, mikor az már beült a kocsiába. A völegény mellé ül. A kapuban állók meg utának kiáltják a sok áldást s a kocsi elrohog.

Egy darabig némán ülnek egymás mellett; mindketten komoran lesitük fejüket, mindkettőjöknek nyomja a szívét valami. Végre a férfi szólal meg ajkait harapdálva, keserűen.

— Kár volt olyan nagyon kimutatni, hogy nem szívbel jössz hozzám.

A leány egy perzig hallgat, aztán tompán, hidegen szót:

— Miért vett el engem, ha tudta, hogy nem szeretem?

— Arra aztán a férfi hallgat el, csak jó hosszu perc mulva felel:

— Furesa kérdés. Miért vettelek el? Mert szeretlek, rózsám.

— Ha én nem szeretem?

— Majd szeretsz.

S átöleli menyasszonya karosu derekát.

(Folyt. köv.)

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Hogy tette boldoggá Balog Mihály uram a leányját.

— Elbeszélés. —

Írta:

Vértesi Arnold.

(Folytatás.)

III.

Két nappal a lakadalom előtt a suszterné, ki ott lakott az udvarban, úgy este hét óra tájt, mikor besötétedett, vagy tán nyolcz körül is járhatott már az idő, haza térőben kivel találkozik a kapu alatt? Hát bizony Zsuzsikával.

Egy nagy kendő volt a leány fejére vetve, úgy, hogy arczát csaknem egészen eltakarta, eltakarta azt a kis batyut is, melyet a hóna alatt szorongatott.

A suszterné megszólította s a lány úgy megrezent, hogy sokáig felelni sem tudott, csak motyogott valamit, a miből a suszterné nem tudta megérteni, hogy hova készül; de nem faggatta tovább. Különben már késő van, vélte Zsuzsika s visszament.

Ez a dolog már akkor igen furesának tünt fel a suszterné előtt, de nem szólt róla senkinek, mert nem szokása pletykázni, csak Aronnénak mondta el, a városházi kézbesítő feleségének, meg a szatócsnénak, Brunner-nének, meg a két paraplévarró kisasszony-nak no meg tán még egy párnak.

A két paraplévarró vén kisasszony másnap este vigyázott is, hogy nem látják-e megint a kapuban Zsuzsikát. Hát bizony úgy este hét óra után kisompolyodik Zsuzsika s a két vén kisasszony megesküszik rá, hogy a batyu megint ott volt hóna alatt.

Vajjon mit akar? Olyan sokáig ácsorog ott a kapu alatt. A két vén kisasszonynak még a szive verése is áll, úgy félnek, hogy valami rettenetes eset fog itt történni, holnap az egész utca arról beszél s jöhet majd a völegény a megszökött menyasszonyért. Jaj istenem! milyen hetedhét országra szóló botrány lesz ebből!

De még sem lesz. A leány ott tipeg egy darabig a kapuban, mintha küzködnék, vajjon menjen e vagy maradjon. A suszterné is kijön az udvarra a két paraplésináló kisasszonyhoz s onnan lesik hátulról, mikor szökik már. Egyszer már ki is teszi lábát a kapun, hanem megint visszavonja s esőndesen, lecsüggesztett fejjel vissza ballag a konyhába.

A paraplésináló kisasszonyok ninesnek ugyan megelégedve a dolog ily fordulatával; hanem hát mit tegyenek? Be kell érni a reménnyel, hogy folytatása majd következik a házasság után. No Buosi János uram, sok szerencsét a szép menyasszony-hoz!

Olyan az, akár a márvány, mikor másnap érte jön a násznép. A vöfély tréfálgat vele, de nem felel rá egy hangot sem. A nyoszolyóasszony megkérdezi, hogy talán beteg? Nem beteg.

— Vigyázz, komám, — figyelmezteti a vöfély a völegényt, — harcsoz kis menyecske lesz ez.

— Bizátok csak rám, véli a völegény, pörge kis bajuszát pedergette.

Már indulni kellene az esküvőre, de a leány még nem mozdul. A vöfély háromszor is oda állt már elébe. Balog Mihály szemöldökét ránczolja, az anya aggódva, könyves szemekkel hajol leányához s fülébe sugdos. A násznép összenéz.

Végre mégis csak felkel a menyasszony.

Hideg-sápadt, s nem szól egy szót sem senkihez.

Ilyen csöndes természetű, — magyarázza Balogh Mihály uram a nyoszolyó asszonynak. — Az anyja is ilyen volt, hanem azért jó feleség lett belőle.

A nyoszolyóasszony elhiszi, de mégis olyan furesán, olyan kételkedőleg néz a márvány menyasszonyra. A milyen elszántnak látszik az a leány, isten tudja még mit tehet! Visszatordulhat a templom ajtajából is.

Valóban, a mint belépnek, mintha didergés szállná meg, egészen megrázkódi.

— Fázik, édes galambom? — kérdezi a nyoszolyó-asszony.

— Nem, — felel a leány mogorván. Borus, esős szeptemberi délután volt, a templom már meglehetősen behomályosodott s olyan sötét árnyék vetődött a fiatal pár arczára, a mint ott állanak a pap előtt, — hogy a nyoszolyóasszony szinte megijedt.

De azért minden baj nélkül végbe ment az esküvő, a nagy lagzi is utána, csak Buosi János lett kissé hallgatagabb a vacsora vége felé s nem danolt egy nótát sem, ámbár a jó barátok biztatták eleget s a vöfély rá is kezdte: „Akkor szép az erdő, mikor zöld.“ Buosi János csak a boros poharat hajtogatta és hallgatott.

Ejféltájban vége szakadt a mulatságnak. A menyasszony elbucszott szüleitől. Az anya keservesen zokogott s görcsösen magához ölelte leányát; a leány szeméből egy könyvesep sem esett.

— Erős természete van, — vélték a jelenlévő asszonyok, kik mindnyájan törőgették szemüket.

Balog Mihály uram nagy megelégedéssel simogatta bajuszát.

— Az én leányom — dicsekedett vele.

asiliai

k, kból

NCZ

alatt.

n.

modern

lére.

ÁR.

KE.

malom

ett. —

chen

BREDCZENBEN

100 kgr.	—
20.80	—
19.80	—
19.80	—
19.20	—
18.60	—
17.80	—
16.60	—
15.80	—
15.20	—
14.—	—
13.—	—
11.20	—
9.20	—
7.60	—
50 kgr.	—
5.40	—
4.80	—
5.20	—
4.60	—
75 kgr.	10.20
9.60	—

SZT.

együtt

bb.

al drágább.

állapot rosszabb. Helyteleníté, hogy a horvát tartománygyűlés elnapoltatott s azon állításra ragadtatta magát, hogy „Horvátországnak ma nagyobb politikai sulya van, mint Magyarországnak.“ Persze, hogy ennek oka a kormány, épp úgy, mint annak, hogy „Magyarország nem tud akarni.“ Tüntető helyeslést provokáltak a kifejezések az ellenlélek padjain, de annál élénkebb ellenmondásokat a többség sorai között.

Az antisemitizmusról szólva, azt határozottan kárhoztatta; a clerus sehol sem batorította e mozgalmat, melynek forrása gazdasági bajokban keresendő. E bajt a hitel-szervezet s a parasztság védelme által lehet orvosolni. Percekig tartó éljenzések hangzottak fel Apponyi beszéde végén.

Most Szapáryi miniszter emelt szót s nagy hatással és meggyőzően utalt a tényekre, melyek a kormány alkotásait jelzik minden téren.

Tiszta Kálmán pedig az osztrák s a külföldi közvéleményre hivatkozott Apponyi ellenében, hogy Magyarországnak, mióta Ausztriával egy fejedelm alatt áll, soha sem volt akkora politikai sulya, mint éppen most s a többség zúgó, kítőró helyeslései között mondta Apponyi ide vonatkozó állítását „párt-szenvedély által sugalt meg gondolatlan szavak.“

Erre a javaslat nagy többséggel elfogadtatván következett a részletes tárgyalás.

Budapest, febr. 8.

A költségvetési törvényjavaslat részletes tárgyalását folytatta ma s 11 órakor már be is fejezte a képviselőház. A 2. §-nál Jospovics Imre felelt Apponyinak a tegnapi horvát képviselőket illető megjegyzésére, mire Apponyi megadta a viszonyválaszt. Szapáry pénzügyminiszter pedig ugyancsak Jospovicsnak adott felvilágosítást.

Még a bevételék 6. fejezeténél történt felszólalás Becker és Csanády részéről, mire Hegedüs Sándor előadó felelt. És erre a javaslat részleteiben is elfogadtatott minden további vita nélkül.

A holnap 11 órakor tartandó ülés napirendjén bizottsági tag választás lesz, továbbá a most megszavazott javaslat 3-szori felolvasása, Verhovay mentelmi ügye (accutio kérdésében), végül a kérvények fognak tárgyalatni.

A ferbli a debr. casinóban.

Debreczen, febr. 9.

A fenti ezim alatt a „Debreczeni Hirlap“ tegnap megjelent számában egy méltán nagy feltűnést keltett cikkét közölt. Maminde felé e cikk tárgyat bolygatták és vitatták azt a kérdést, hogy a casinó választmányának volt e igaza, mely a casinó helyiségében a ferblizést megengedte, vagy pedig a „Debreczeni Hirlap“ tegnapi vezércikk írójának, ki a casinó számos tagjával egyértelműen elítéli a választmány határozatát és a közgyűlésre appellálva azon reményének ad kifejezést, hogy e határozat hova-előbb megfog semmisítetteti.

Az üdv hadserege.

Vogt Károlytól.

Pár éve, hogy egy reggel Genf utcáin nagy falragasok e nevet olvasták: „Walcott.“ Senki sem tudta, mit jelent. „Walcott“ azt hitték, hogy egy észelős angol fogadást tett. Pár nappal később új falragasok ez állt: „Walcott“ jönni fog. „Ismét pár nap múlva: „Walcott“ jön. A következő héten: „Walcott“ itt van.“ Valóban ott volt Walcott s fantasztikusan fejeziczomázva hajtott keresztül a városban egy trombitásokkal és dobosokkal megrakott kocsin, melybe két ló volt fogva: köszörűköveket és borotvaféno szíjakat adott el az utcaasavrgó gyerkőcök nagy öröme, sikeres vásárt csapva.

Nem egészen így cselekszik az „üdv hadserege“, mely az idén tartotta Genfben karneválját.

Kár, hogy a protestá is Rómában csak az „escalade“ napján vannak megengedve az álarozos bohóságok, midőn annak emlékére, hogy szerencsésen visszaverték a savoyardok egy megtámadását, néhány fiu szaladgál az utcákon, míg a nehézkes lakók pulykát esznek jó barátok társaságában. (E peccsenye nem maradhat el a farsangról.)

Először egy pár rézteljes újsághír sejtette, hogy valami mozgás az angol köd megett. Azután más rövid hírek tudatták, hogy az üdv hadserege álláspontot foglalt Párisban. Egy szép napon itt volt Walcott. Piros falragaszok hirdették: „Vér és tűz!“

„Ma este lesz első csatája az üdv hadseregének! Mindenkinél szabad a belépés!“

Természetesen mindenki a kijelölt helyre sietett, a hová a lovasúti kocsiokban, az utcákon és tereken szétszórt cédulák hívták: „Baldog akar lenni? Jöjjön estére ide meg ide!“ Sőt a posta után is küldözgettek szét rózsaszínű leveleket.

Az inszenzáls s a szerepek kiosztása elég ügyes volt. Első szerelmes: egy ezredes egyenruhában, sötét kabátban, melynek haj-

Mi a „Debreczeni Hirlap“ tegnapi cikkére vonntközölg ma a következő sorokat vettük.

Tekintetes szerkesztő ur!

Őszintén szólva: napok, sőt hetek óta vártuk, hogy a helybeli hírlapok közül egyik, másik fel fogja emelni szavát az ellen, hogy a debr. polgári casinó helyiségében a leghazárdabb kártya játék, a ferblizés megengedett.

Nem csudálkozunk rajta, sőt helyeseljük, hogy az első szó a „Debreczeni Hirlap“-ban jött, mely minden politikai pártokon fölül állva legtöbb jogosultsággal bír arra nézve, hogy bolygassa városunk társadalmi viszonyait s ostorozza a társadalmi kinövészeket.

Azonban midőn elősmerjük azt, hogy vártuk a cikket, sőt midőn elősmerjük azt is, hogy annak megjelenésére elég ok forgott fenn, a világot sem mernénk azt állítani, mint ama cikk tette, hogy a casinói választmány egyoldalú felfogás szerint kimélet nélkül elítélendő.

Ugy véve a dolgot a mint azt a „D. H.“ cikke előadja természetesen helyeselnünk kell minden sorát, de más világitás mellett, a casinói választmányának a ferblizésre vonatkozó határozatát teljesen correctnek, és igazoltnak kell tekintenünk.

Kizárni a casinóból valamely játéknevet csupán azon indokból, mert hazárdjáték nem lehetett, mivel minden játék azzá lesz ha nagyban üzetik, a ferbli játék megengedése így tehát ez alapon nem volt kifogásolható, csak is arról lehetett szó, hogy mily megszorítások mellett engedtessek meg. És mondhatjuk hogy e megszorítások olyanok melyek a hazárdirozást kizárják, sőt kizárják azt is, hogy ez a játék metelyező lehessen az ifjuságra.

Tudni kell, hogy csakis önálló férfiak, — tehát az ifjuság nem — vehetnek részt e kártyajátékban. Nagyobb vízi 20 krnál nem lehet, s visszahívni mindig csak még egyszer annyit lehet, de a legnagyobb hívás nem lehet több 6 frtnál, és a mi fő kilencz órán tul játszani nem szabad.

Hogy pedig a casinónak is meg legyen a jövedelme nagy kártya pénz szed.

És eltekintve ezektől meg van a casinóban engedélyezett ferblizésnek egy kitűnő oldala, hogy többen, a kik tiltott uton éjjelenként zárt helyiségekben a nagyban ferbliztek, ezután ha kedvök tartja kielégíthetik szenvedélyüket kevesebb kockázattal a casinóban is. Így számos megromlás felé törekvő szenvedélyes kártyázó tönkrejutása elmarad.

Ezek és még sok számos kisebb-nagyobb ok bátorították fel a casinó választmányát, hogy a ferblizést megengedjék, s hisszük, hogy ezeket tudva a „Debr. Hirlap“ cikké-

tökáján „S“ (Salut) betű volt himezve. Első szerelmes: egy marsallné, csinos miss, epedő szemekkel, étheri vékonyságu testtel. Arclown sem hiányzott, egy pofók legény, a ki nevetve bizonyítgatta, hogy előbb bűnbűn nevetett, most meg abban tudatban, hogy üdvözült. A zenekar zongorából és harsnákából állott. Az ezredes beszédét mondott, hogy addig nem fog a hadsereg tagítani, míg meg nem hódítja Genfét. Közben-közben ismert énekeket zengtek, azután imádkoztak, felszólították az emelvényről a közönséget, hogy térdeljen le és mentesse meg magát.

Kábultságszerű érzés fogta el a nézőt, midőn látta, hogy az üdv hadseregének tagjai, hogy hadonáznak, topognak, mint a tánczóld dervisek.

S most jön a pszichologiai momentum s ennek leírásánál hadd beszéljen Gasparin asszony, a ki könyvet adott ki a következő címmel: „Olvassatok és ítéljétek! Az ugynevezett üdv hadserege“

„Ha az igazgatóság tetőpontjára hágott, ha a fém veres izzásig hevült, a csuespont el van érve, kihirdették a vezeklők gyűlése. A vezérkar felszólítja az aggodalommal telt lelkeket a maradásra; a többiek mehetnek. Persze mehetnek! Hisz most következnek a legesodálatosabb látni való. Senki sem mozdul.“

Leesavarják a gázt. Énekek s felhívások következnek egymás után. Könyök kezdenek folyni a terebben.

Fülemelik az emelvényen karjaikat.

„Jöjjetek, jöjjetek! kiáltja a parancsnok vagy parancsnok. Jöjjetek és szabadítsátok meg magatokat!“

Senki sem jön.

„Tehát nem akarjátok a megszabadi tást?“

Zokogás.

„Ma éjjel talán vége van a világnak. Mi lesz belőletek?“

Erősebb zokogás.

„Ha ma este visszautasítjátok az üd-

nek írója is kevesebb szigorúsággal ítélte volna meg a dolgot, — és ha még ezek után sem helyeselte volna a ferblizési engedélyt, de legalább kevésbé kárhoztató alakban lépett volna fel ellene.

Több casinói tag.

Szívesen helyet adtunk a fentebbi soroknak, hogy a méltán feltűnést keltett ferblizési históriát minden oldalról megvilágítva lássa a közönség.

Lötelességünk tehát azért teljes megvilágításra alkalmat nyújtani, s így nekünk is el kell mondani véleményünket, annyival is inkább mert a „Debr. Hirlap“ álláspontjára támaszkodva a fenti cikk ellenében mi is kárhoztatni vagyunk kénytelenek a casinó választmányának határozatát.

A fenti levél után még inkább. Mert ebből csakis arra nyertünk felvilágosítást, hogy még jobban elítéljük a ferblit a casinóban, abban a casinóban, mely a napokban megüli 50 éves jubileumát s ez alkalomból felmerül az emberek emlékeztetésében fényes multja.

A fenti levél után sem látjuk indokolva a ferblizési engedélyt, mert az elsorolt megszorítások csak látszólagosak. — Tessék számítani. 6 frt a legnagyobb hívás. 8-an játszanak. 6+8=48 frt egy hívás. — Csak ötször ismételve is 250 forint körül. Talán ez nem hazárdjáték?

Hogy az ifjuságuk nincs megengedve, hogy ne játszhassék az nem elég, a fő az, hogy nincs megtiltva — mert nem is lehet, — hogy nézhessen. — És ebben a nézésben, a mit pedig ugyan csak szorgalmasan gyakorolnak, van a mételey, van a kórság.

Az meg épen nem elég ok, hogy néhány urat akartak visszatartani attól, hogy más alkalom hiányában tiltott uton, éjjelzettel szerezzen kielégítést szenvedélyének. Nem elég ok, mert hisz amaz nem járt a nyilvánossággal, s nem hathatott károsan a társadalomra. — Az ellen nem lehetett soha kifogása senkinek, hogy 8—10 gazdag ember, ha kedve tartja, beüljön egy szobába, s ott kifossa egymást. „Ma nekem, holnap neked.“ Akármit csinálnak, senki sem fogja megdúzni, és senki sem fog vele törődni.

De a casinóban még azt is megtudják az emberek, ki vesztett a mult héten 200 forintot, melyik éjjel volt az (ha ugyan lenne ilyen) a mikor zárt ablakoknál a szabályok ellenére is hajjalig tartott a ferblizés.

Szóval a „Debr. Hirlap“-nak igaza volt, s mi is a közgyűlésre appellálunk, mely bizonytalant eltörli a választmány elhamarkodott határozatát.

vözülést, talán mindenkorra el vagytok veszve.“

Sóhajások és zokogások. Megkezdődik az agonia válsága. (Ez az állapot csakugyan meg van a hadsereg szabályzatában.)

Az ezredes szakadatlanul figyelemmel kísérte a hallgatokat, mindenkit megjegyzett, tekintetnek delejes hatását majd ezzel majd azzal érezteti.

A felhívások ismétlődnek.

— Lépjétek ki! Jöjjetek ide! Batorság! Kereszténynek, ne nézetek reá, — megfélemlítétek őket! Térdre! Térdre!

Néhányan elbódulva odalépnek s térdre rognak.

Tisztek és tisztók jönnek le az emelvényről, a szerencsétlenek fölé hajolnak, a kik mámorosan eszküsznek, hogy Jezusnak szentelik magukat.

„Szabadítsátok meg magatokat! Mondjátok utánam az imát. Lépjétek fel a dobogóra. Térdeljétek le.“

Az áldozatok fölmennek s kijelentik, hogy meg vannak mentve.

A térítés be van fejezve.

Tovább nem mentek az előadások Genfben. Csak néhány variációt alkalmaztak még, nevezetesen elbeszéltek egy megtért bűnösrel, hogy mily gyönyört érez most, mikor meg van szabadítva. Olyan jelenetek fordultak elő, melyek élénken emlékeztetnek Daudet „Evangelistanójára.“ Körmenteket nem tartott az üdv hadserege, sem előadásokat a cirkusban, mert a rendőrség nem engedte meg.

Erre nagy zavar keletkezett. Pár hétig senkitől sem lehetett egy okos szót hallani. A botrány mindig nagyobb lett. Végre közbelépett a rendőrség s megtiltotta a nyilvános exerciciumokat. Később általában az egész működést, végre különböző ügyek alatt az egész társaságot nyakon ragadta s kitolonozolta a határon. Ezalatt a társaság egy része Neufchatelben akart megtelepedni. Ott is történt botrány. Az üdv hadserege a rendőrség ellen az államtanácshoz felebbe-

Napi hírek.

— Meghívás. A Polgári kör f. évi 17-én vasárnap délelőtti közgyűlést tartván, erre a kör tagjai tisztelettel meghívotnak. Debreczen 1884. febr. 8. Az elnökség.

— Tüntetés a színházban. Tegnap este midőn „Tempefői“ azt mondja a színpadon, hogy egy kis jó magyar dohányért még a finánczokat is megrakná, a főiskolai deak-ság tapsolni és éljenzeni kezdett, mert ezalatt látott ebben a főiskolában történt eseményekre. — Az egész főiskolai heczzett különben: „Fináncz háboru“ czim alatt tudósítóink értesülése alapján terjedelmesen közöljük.

— Az álarozos bábra még egyszer felhívjuk olvasóink figyelmét. A ki szereti az igazi feszélyezetlen mulatságot, az menjen el az álarozos bábra, s módja telthetik benne. Ugy halljuk, hogy a páholyokra a legintelligensőbb közönség tett előjegyzést.

— A gazdálkodó ifjak felkérésére közöljük, hogy a Koronában rendezendő bál annyira kárköri, hogy csak a meghívók előmutatása mellett lehet a bálterembe belépni.

— A debreczeni iparos kör 1884 évi mártius hó 2-án délután 3. órakor a kör helyiségében (ezelglad utczán Fried ház) évi rendes, és egyszersmind az alapszabályok 27 §-a értelméhez képest tisztújító közgyűlést tart, melyre a kör alapító rendes és kültagjai tisztelettel meghívotnak. Debreczen 1884 évi február hó 9-n. Jóna a Dániel elnök Vado n Sándor jegyző.

— Hymen. Inezédi Nagy Erzsike városunk szép és kedves lánya közelebb veltott jegyet Molnár Ambrus kovács mestertel. — Oláh Imre helybeli ifju, most a nádudvari járás segédszolgabírája elfegyverte Bogdán Teréz kisasszonyt Földesről.

— A debr. államtisztviselőket tegnap rendkívül szépen sikerült tánczestélyt rendeztek a Koronában. Ez estélyen a diszes hölgyközönség oly nagy számban jelent meg, hogy a négyeseket 80 pár tánczozhatta. Képviselek voltak az estélyen az összes Debreczenben levő állami hivatalok, — de ezenkívül ott láttuk gróf Dégenfeld József főispánt, Simonffy Imre kir. tanácsos polgármestert, Szögyény István tvszki elnök urakat sat. — Egyszóval az egész mulatság felségesen sikerült, s arra buzdíthatja a rendezőket, hogy a tegnapihoz hasonló mulatságot ezután is rendezzenek.

— Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak kik felejtethetetlen nóm, illetve édes anyám végtisztességtételén megjelenni s ez által mély fájdalomunkat némileg enyhíteni szivesek voltak, ez uton monduk hálás köszönetet. H. Böszörmény 1884. febr. 8. Czincz Ignác, Czincz Berta férj. Nagy Józsefné férje és gyermekei nevében is.

— A királyhymnus szövegére hirdett második pályázat is meddő volt. A Petőfítársaság tagjaiból alakult bíráló bizottság a 121 mű közül egyet sem talált a jutalomra érdemesnek.

— Haláleset. A „Hungaria“ vendéglőben, ma este halestély tartatik, Oláh Józsi kedvelt zenekara közreműködés mellett, hol kitinő dupla márcziusi sör is lesz.

— A Jókai-pár Kassán. Mint lapunknak írják a Jókai pár f. hó 20-kán érkezik Kassára. Minden irányban megindultak az

zett s ez is megtiltotta neki az esti gyakorlatokat, minek következtében elvágta életerét.

De a hirlapi polemia nam szünt meg. Ha az ember a genf lapokat olvassa, azt hiszi, az egész világ az üdv hadseregének sarkpontja körül forog. Ezalatt a mozgalom hullamai tovább terjednek s hogy az ember megértse az összes üzemeket, mélyebben kell a viszonyokba tekinteni.

Kétségen kívül áll, hogy a svájci szövetség politikai élete pár év óta megvan metelyezve a felekezeti viszályoktól. A jelen pillanatban nincs Svájcban igazi politikai párt, csak felekezeti s minden felmerülő kérdést először e szempontból itélnék meg. Egészen természetes tehát, hogy a lobbanékony kedélyeket nagyon felizgatják az ilyen dolgok. Genfét történeti fejlődése is hivatott teszi arra, hogy ily agitációk tüzhelye legyen.

Ha az üdv hadseregének egész szervezetét tekintjük, nem csodálkozhatunk eléggé Booth tábornok ügyességén. A szervezés tökéletesen olyan, mint egy hadserege. A hadsereg nem harcol ugyan ágyuval és puskával, de különben nincs különbség közte s más hadsereg közt. Föltétlen engedelmesség a föllebbvaló iránt, ez a főszabály. Az utasítások melyeket a tisztek azokra a városokra és orszákokra kapnak, melyekben működniük kell, megfelelnek egy vezérkar utasításainak. Az üdv hadseregének katonái népdalokat, operááriákat, utcai dalokat énekelnek saját céljuknak megfelelő szöveggel; vitatkozásai nyilvánosak és az igaztásra, az idegek eltoppítására célozók; vannak azonban köztük, kik lassabban, fáradságos uton és esőndben kik a hívók közönségeken törekszenek erre a célra. Az üdv hadseregének női tagjai a quárkerkábát és a quárkerkalap helyett takaros egyenruhát viselnek, melybe „S“ betűi van himezve, s mint minden bibliai társulatnál, náluk is nagy szerepet játszik a tüzmentes sekrény mert sok, nagyon sok pénzre van szükségük.

előkészüle nyesebb le rian előz gyek már a által tartat régen előf lap nyugd

— A tal f. hó 3 kezdő felül ur 9 frt, 1 nyi Lipót, nay Gyula Szerdahely 2 frt, Dr. Gyula ur József ur vács Istvá Högys K 1 frt, Tót roly ur 1 hály ur 1 Simon Gá irt, Tury 1 f. Malat József ur János ur szesen 43 olvasó egy febr. 7. T pénztárnok

— A vonatkozó niszterium vó héten 1 a legfelső detése esa rásból írja fön lesz. 2 hér az üg a közeli n

— A A tegnapi kéziratos miniszterei Gábor tisz szolgálatá demkereszt 1884. évi k. B. Orez látszik, an tiszta-eszlá felhevült k den zavarg

— Eg peraryban, foree-vadás egész falká üző kutyát mig öt meg miatt. Nem határozta, meg nem e gezést a li

— Me dese az lés és forga kintében e lyas gyáms fejlődést me ságu vetőm d és is, at gazdasági nusága sz lünk van vel e zel tunk a kül e részben i gen — sen fejrőlől fit

tegráló rés helyzetének tozást mon szönhetjük, radatlan tő és munkája fontos ma zött első s való szolgá rán át va tással előr dapesti ma irányu fejl

A fen viszonyaink fejlődő kivi jobb értéke n a g y o b t előnyösen i ben részesei köszönhetjü e czég mű kívánják, most megj konyhakert mely kívá Korona he ssgel megf és a cég ál san tett is biztosítar

— A A tegnapi kéziratos miniszterei Gábor tisz szolgálatá demkereszt 1884. évi k. B. Orez látszik, an tiszta-eszlá felhevült k den zavarg

— Eg peraryban, foree-vadás egész falká üző kutyát mig öt meg miatt. Nem határozta, meg nem e gezést a li

— Me dese az lés és forga kintében e lyas gyáms fejlődést me ságu vetőm d és is, at gazdasági nusága sz lünk van vel e zel tunk a kül e részben i gen — sen fejrőlől fit

tegráló rés helyzetének tozást mon szönhetjük, radatlan tő és munkája fontos ma zött első s való szolgá rán át va tással előr dapesti ma irányu fejl

A fen viszonyaink fejlődő kivi jobb értéke n a g y o b t előnyösen i ben részesei köszönhetjü e czég mű kívánják, most megj konyhakert mely kívá Korona he ssgel megf és a cég ál san tett is biztosítar

— A A tegnapi kéziratos miniszterei Gábor tisz szolgálatá demkereszt 1884. évi k. B. Orez látszik, an tiszta-eszlá felhevült k den zavarg

— Eg peraryban, foree-vadás egész falká üző kutyát mig öt meg miatt. Nem határozta, meg nem e gezést a li

— Me dese az lés és forga kintében e lyas gyáms fejlődést me ságu vetőm d és is, at gazdasági nusága sz lünk van vel e zel tunk a kül e részben i gen — sen fejrőlől fit

tegráló rés helyzetének tozást mon szönhetjük, radatlan tő és munkája fontos ma zött első s való szolgá rán át va tással előr dapesti ma irányu fejl

A fen viszonyaink fejlődő kivi jobb értéke n a g y o b t előnyösen i ben részesei köszönhetjü e czég mű kívánják, most megj konyhakert mely kívá Korona he ssgel megf és a cég ál san tett is biztosítar

— A A tegnapi kéziratos miniszterei Gábor tisz szolgálatá demkereszt 1884. évi k. B. Orez látszik, an tiszta-eszlá felhevült k den zavarg

— Eg peraryban, foree-vadás egész falká üző kutyát mig öt meg miatt. Nem határozta, meg nem e gezést a li

— Me dese az lés és forga kintében e lyas gyáms fejlődést me ságu vetőm d és is, at gazdasági nusága sz lünk van vel e zel tunk a kül e részben i gen — sen fejrőlől fit

tegráló rés helyzetének tozást mon szönhetjük, radatlan tő és munkája fontos ma zött első s való szolgá rán át va tással előr dapesti ma irányu fejl

A fen viszonyaink fejlődő kivi jobb értéke n a g y o b t előnyösen i ben részesei köszönhetjü e czég mű kívánják, most megj konyhakert mely kívá Korona he ssgel megf és a cég ál san tett is biztosítar

— A A tegnapi kéziratos miniszterei Gábor tisz szolgálatá demkereszt 1884. évi k. B. Orez látszik, an tiszta-eszlá felhevült k den zavarg

előkészületek, hogy fogadtatásuk mentől fényesebb legyen. A színházban előadandó Coriolan előadásra a kettős árak dacára a jegyek már régen elkelték. Az előadás jövedelme már a színházalap javára lesz. A Jókai által tartandó felolvasásra a jegyek szintén régen elfogytak. A felolvasás egy része a hirlap nyugdíjalap javára fordították.

A h-szoboszlói olvasó egyesület által f. hó 3-án tartott bál alkalmával következő felül fizetések történtek: Rácz Gyula ur 9 frt, Fekete Sándor ur 10 frt, Dr. Hetényi Lipót ur 5 frt, if. Kiss Dániel 4 frt, Szinay Gyula ur 3 frt, Nagy Károly ur 2 frt, Szerdahelyi János ur 2 frt, Oláh Károly ur 2 frt, Dr. Závori Sándor ur 1 frt, Kovács Gyula ur 1 frt, Sós Mihály ur 1 frt, Kiss József ur 1 frt, Lengyel Imre ur 1 frt, Kovács István ur 1 frt, Turi Jakab ur 1 frt, Hógyes Károly ur 1 frt, Fischer Salamon ur 1 frt, Tóth József ur 1 frt, Acs Nagy Károly ur 1 frt, Uzonyi Imre ur 1 frt, Zöld Mihály ur 1 frt, Bakonyi György ur 1 frt, Dr. Simon Gáspár ur 1 frt, Rósenfeld Mór ur 1 frt, Tury Albert ur 1 frt, Pénez Sándor ur 1 frt, Malatinszki Kálmán ur 1 frt, Griszháber József ur 1 frt, Trocsányi Imre ur 1 frt, Radó János ur 1 frt, egy társaság 4 frt 8 kr.; összesen 43 frt 8 kr. Fogadják az illetők az olvasó egyesület köszönetét. H-Szoboszló 1884. febr. 7. Tisztelettel: Lászy Gyula bálbizottsági pénztárnok.

A budavári gyilkosság ügyére vonatkozólag írják, hogy az igazságügyminiszterium negyedik ügyosztálya csak a jövő héten küldi föl Bécsbe az iratokat, s így a legfelsőbb elhatározás leérkezése és kihirdetése csak két hét múlva várható. Más forrásból írják, hogy az ítélet-hirdetés már hétfőn lesz. Annyi bizonyos, hogy Kozarek hóhérra az ügyességétől felszólítást kapott, hogy a közeli napokban Budapestet el ne hagyja.

A tiszta-eszlári bíró kintünetése. A tegnapi hivatalos lap a következő körülményeket közli: Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folyton. Farkas Gábor tiszta-eszlári községi bírónak, buzgó szolgálata elismeréséül, a koronás ezüst érdemkeresztet adományozom. Kelt Bécsben, 1884. évi február hó 1-én. Ferencz József s. k. B. Oreyz Béla, s. k. (Ezen kintünetés, úgy látszik, annak elismeréséül történt, hogy a tiszta-eszlári bíró lessendesítő T-Eszlaron a felhevült kedélyeket s megakadályozott minden zavargást.)

Egy farka megmérgeztetése. Tipperaryban, Irland egyik legkedveltebb parfor-e vadászó helyén egy vadászársulatlaknak egész farkját megmérgezték. Tizenegy róka-üző kutyát döglötten találtak az istállóban, míg öt még él, bár végét járja a mérgezés miatt. Nemrég a tipperaryi nemzeti liga elhatározta, hogy a róka vadászatoktól többé meg nem engedi s természetesen, hogy a mérgeztetést a liga művének tulajdonítja.

Mezőgazdaságunk általános fejlődése az újabb időkben elhódítja a termelés és forgalom ama tényezőit is, melyek tekintetben eddig meglehetősen az idegen betolyás gyámsága alatt állottunk. Ily érdemteljes fejlődést mutat a mezőgazdaságilag főfontosságú vetőmag termelés és magkereskedés is, amennyiben a hazánkban termelt gazdasági magvakból statisztikai adatok tanúsága szerint, már meglehetősen kivételünk van; holott még csak néhány évvel ezelőtt tétel import utján adóztunk a külföld haladottabb államainak; tehát e részben is sikerült: termelésünket az idegen — semmi tekintetben sem előnyös — befolyástól függetleníteni. Mezőgazdaságunk integráló része: a magtermelés és üzlet helyzetének ezen kétségtelenül kedvező változást mondhatjuk, egyenesen azoknak köszönhetjük, kik a kelendő szaktudással és fáradatlan törekvéssel szentelték tehetségüket és munkájukat a gazdaságilag oly végtelenül fontos magkereskedésnek; ezek között első sorban kell elismernünk ama kiváló szolgáltatókat, melyekkel az évek során át vas-következetességgel és szívó kitarással előre törekvő Mautner Ödön budapesti magkereskedő cég, gazdaságunk ez irányu fejlődését előmozdította.

A fentebb érintett kedvező alakulását viszonyainknak, főleg a gazdasági magvak fejlődő kivételét, mely egyértelmű a termelés jobb értékesítésével, tehát a gazdalkodás nagyobb hasznáival, jórésben ezen előnyösen ismert s a gazdálkodó közbecsülésében részesülő cég lankadatlan fáradozásainak köszönhetjük és részünkről mindazoknak, kik e cég működését és eljárását megismerni kívánják, melegen ajánljuk, hogy annak most megjelent gazdag tartalmu gazdasági konyhakerti- és virágmag főárjegyzékét — mely kívánatra, a cég által (Budapest, Korona herceg-utca 18. sz.) bárkinek, készséggel megküldetik — figyelmükben részesítsék és a cég által a mezőgazdaságnak általánosan tett hasznos szolgáltatókat maguknak is biztosítani törekedjenek.

Fináncz-háboru a főiskolában.

Tegnap és ma mindenki erről beszélt. Ilyen hecsezet bizony nem is látott soha a vén kollegium, de még a diák álmodni sem tudott volna ilyen esetet. Milyen merész! Egy száll fináncz dohányt kobozni meg a kollegiumba, hol eddig a „coetusok” ajtóit mögött szabadon szivhatták a szűz magyar

dohányt. Volt is guny, láрма, boszankodás, sárdobálás, közápor elég, s hogy a diák elkeseredés érezhetőbb fokra nem hágott a jelenlévő igazgató és tanár urak csillapító tekinthetőségének köszönhetik a vakmerő finánczok. Az izgalmas jelenet lefolyását egyik tudósítónk a következőleg beszéli el:

Dél előtt néhány perczel 11 óra előtt egy fináncz jelent meg a főiskolai fűtők szobájában, követelvéen, hogy vezessék le őt a pinczébe, hová épen most bujt el egy dohány áruló asszony, kit ő nyomon kísért Czegléd-utca felől. Ezek megtagadták a pincze ajtó felnyitását; ekkor a fináncz, kinek e pillanatban egy rendőrbiztos segítségére érkezett, az akadémiai igazgatóhoz ment s kérte, hogy nyitassa föl a pincze ajtót, mivel oda egy dohányáruló asszony menekült előle. Az igazgató a háznagyhoz utasította, a ki aztán személyesen megjelenéven a helyszínen az igazgatóval együtt, a pinczét felnyitották, s ott nagymennyiségű dohányra találtak. Ezalatt kis és nagy diákok mindig tömegesebben kezdtek gyülekezni, az udvar — óráköz lévén — tanulókkal, az utca pedig városi közönséggel egészen megtelt. A fináncz majdnem észrevétlenül erősítésért távozott s csakhamar még két kollegijával tért vissza s hogyan fogadták!

— Abzug! Le vele! kiáltják egy felől.

— Üssed! hangzik másfelől, mire a keleti oldal felső emeletéről egy hasáb fa repül feléjük és valóságos kö és sár zápor omlott az udvaron keresztül menő finánczokra, kik szaladva menekültek a fölépesház alá, hol feltűzött bagnetál kíséreltek meg az apró támadókat elriasztani.

Közbe számos rendőr érkezett védelmükre, s később Beer Kálmán alkapitány is, a kik a keleti kapunál és az ahhoz vezető folyosó mellett foglaltak helyet. Az ingerültség mindig hevesebbé lett s hogy a nagyobb diákok részéről is tettelegességek nem tört ki, azt nem annyira a tanárok jelenlétének, mint sokkal inkább az ő higgadt és józan gondolkodásuknak volt köszönhető.

A kis e b d i á k o k nem mutattak legesekélyebb gyávaságot sem. Vérg boszszantották a finánczokat, sok kellemetlenséget okozva a rendőröknek is, kiket ép úgy nem kíméltek sártól és kötől, lökdösődéstől, és gunyos csipős megjegyzésektől mint amazokat.

Valamelyik izmos gyerek úgy lökte oldalba a mellette elmenő finánczot, hogy az átellenes fal tartotta meg; az ott álló rendőr el akarta fogni; kudarcot vallott, mert társai utját állták. Egy másik meg a rendőr biztos arcát szemét vágta tele sárral, de bizony ennek sem sikerült az összefutott gyermek tömeg miatt a kis gonosztevőt elesíteni.

E közben a finánczok folytonosan czipelték a kapuhoz rendelt taligára a dohányt. Egy czivis pógár vásárolni akart belőle, kérdezte is a fináncztól: „h o g y a d j a e s o m o j á t b a r á t o m ?” Az első emelet egyik ablakából pedig a csintalan bentlakók egy üres zsákokat kitarva lekiáltottak a dohányt hordó fináncznak:

„Z s á k b a f i n á n c z !”

„Az, a ki nem törhetett dühtől, e szavak hallatára csak úgy esikorgatta a fogát.

Elmult 12 óra, mire kihordták a dohányt, a taliga egészen megtelt véle; s a diadalmi jelvények közt volt egy ügyes szerkezetű dohány vágó gép is. Az öreg asszony zokogva követte a taligát, mely erős rendőri fedezet alatt távozott a kollegium elől.

Más forrásból a következő tudósítást vesszük ugyanezen ügyre vonatkozólag:

Az aszfalton sétáltam fél tizenkét óra tájban, midőn süri tarka tömeget vettem észre a nagy templom felé sietni. Magam is arra felé tartottam tehát; már messzire halatszott a zagyvalékos, érthetetlen zaj, láma mely elől: is izgatott kedélyhangulatot, elégedetlenséget sejtettél velem; a mint közelbe mentem, kivált egy-egy dühös hang: „ü s s e d !” „L e a r o n g y o s f i n á n c z o k k a !” „N i a M i h a s z n a A n d r á s o k !”

A nyugoti kapu előtt egy taliga állott, melyre szakadatlanul hordta 3 fináncz a dohányt. Mindjárt a helyzet magaslatára emelkedtem. Tisztába voltam a dologgal. Megtudtam, hogy egy öreg dohányáruló asszony üldözve az egyik fináncz nagy esomé dohányra talált a kollegium pinczéjében, hol elárulástára volt az összehordva. Kinek az engedelmével, kinek a segítségével: azt már nem sikerült kipuhatolnom. Az ifjuság — dicséretére legyen mondva — elég békésen viselte magát, s ha talán méltatlankodott is az elkobzásért, csendesen nézte azt végig; azonban annál több kellemetlenséget csináltak az apró diákok, kiket a tanárok is alig voltak képesek féken tartani; s nem kímélték kötől és sártól sem a finánczokat, sem a rendőröket, kik pedig elég tapintatosan jártak el, úgy hogy példával is illusztrálhatom ez állítástomat. Az egyik fináncz parancsolt az egyik rendőrnek, hogy hordja kifelé a dohányt; ez engedelmességni akart, a mikor Beer Kálmán alkapitány rá kiált a rendőre.

„Tegye le, nem tartozik maga azzal; mi csak megvédjük a bántalomtól; de ilyen szolgálatot nem tesszünk neki; hívjon hordárt, ha maga nem győzi vagy nem bírja ki-kordani.”

Eme hírünkhöz * pótlólag felemlítjük, hogy ama szegény asszony már tegnap dél-

után szabadon bocsáttatott, s megjelent a kollegiumban s a diákok előtt olyanformán nyilatkozatot tett, melyből azt lehet következtetni, hogy az a nagy mennyiségű dohány csakugyan az övé volt, s valamelyik iskolaszolgá, illetve fűtő tudtával részletenkint elárulástára ott rejtegette. Azt mondja nevezetesen, hogy ötöt vagy D . . . fűtő jelentette föl egy biztosnak, s ez figyelmeztette a finánczot, vagy pedig S . . . né dohányesempész árulta el a fináncznak, kenyer irigységéből.

Színház.

„Tempefői” eredeti operette tegnap az összes vidéki színpadokat megelőzőleg került színpadra nálunk. A színház zsufolóság megtelt, s a közönség meglepetve nézte az operettekben szokatlan alakokat, — a kik az utolsó szálgi magyar emberek voltak. — A debreczeni diákok hosszú tógáikban igen csinos csoportozatot nyújtottak, s a főhős Tempefői sújtásos veres nadrágjában, kis kurta dolmányában igazán festői látvány volt. Pompás volt a Lilla és Dorottya ösdi ültözéke.

Szóval az operette kitűnően alkalmas arra, hogy külsőleg is csillogtassa a nézőt; a szöveg bohókás alakjai, jelenetei, dialógjai pedig folyton jövedvü derültségben tartották a közönséget, s nem kevesebb hatásos volt az operette magyaros zamatu zenéje, a mely már azért is különös figyelmet érdemel, mert a magyar operettek uttörőjéül kell azt tekinteni.

Hogy az operettnek nem volt nagyobb hatása, az tisztán csak annak tulajdonítható, hogy a két hónap alatt 14-szer adott „Koldusdiák”-kal egész a kiábrándíthatatlanságig el lett kényeztetve a közönség.

Az előadás minden tekintetben kifogástalan volt. Örley k. a. ismét egyikét nyújtotta pompás alakításainak. Tempefői egyik bravour szerepévé tette, s még sokszor fog abban uly sürü tapsekakat aratni, mint tegnap. Halmainé, Pálffy Anna, Váczy Vilma és Závodzy, a férfiak közül pedig Német, Rónaszéki és Nyilassi vetekedtek a darab sikere érdekében.

Az első felvonás után a csinos rendezésért Krecsányit is kitapsolták. A zenei rész correct bemutatásáért Delin karnagy kiváló dicséretet érdemel.

A nőegyleti közvacsora nyílt számadásai.

(Folyt.)

Nánássy Lászlóné ivén: saját adománya 1 tál pecsenye; Tóth Antalné 6 butella bort; Kardos Lászlóné 2 frotot. Nemes Kálmáné ivén: saját adománya 1 torta és 1 tál kréme, Zelizy Dánielné 1 tortát, Tölvögyi Tituszné 1 pulykát, Ungváriné 1 tál sonkát, Szentésiné 1 tál sonkát, özvegy Nagy Lajosné 3 frotot. Némethi Lajosné ivén: saját adománya 2 frot, Oszterlamm Ernőné ivén: saját adománya 5 frot, Örvényi Vilmosné ivén: saját adománya 3 frot, Örvényi Ottóné ivén: saját adománya 3 frot, Ormódi Lajosné ivén: saját adománya 1 tál galantin, Dr. Kemény Mórné 1 tál süteményt. Dr. Pallai Miklósné ivén: saját adománya 12 üveg veresbor és egy pergelt torta, Lengyel Zsigmondné 1 tortát, Báró Maldényi Vilma 2 frotot, Dr. Popper Alajosné ivén: saját adománya 1 tál kréme, Balkányi Miklósné 1 tál süteményt és 3 üveg bort, Feischl Fülöpné 1 tortát, Rott Lipótné 1 tál pecsenyét, Fischbein Ignáczné 1 tortát, V. Szabó Jánosné ivén: Grót Csáky Kálmáné 10 frot, Megyeri Pálné 1 tál pecsenyét. Szabó Kálmáné ivén: saját adománya 1 tál pecsenye és 1 torta, Nagy Elekne 1 tál pecsenyét, Zádor Lajosné 1 tortát, Dr. Ujfaluassy Józsefné 2 frotot, Hajdu Gyuláné 2 frotot.

(Folyt. köv.)

Legujabb.

„Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai.

CZIRÁKY JÁNOS.

Budapest febr. 9. (Érk. d. u. 4 óraker. Cziráky János gróf a felsőház alelnöke meghalt.

(Cziráky egyike volt a magyar conservativ egyik legnevezetesebbikének. Az octóberi diplomának nem tartozott ugyan szerzői közé, de azon magyar politikusokhoz csatlakozott, kik a kiegyezkedést a Mailath, — Senyeyei, — Apponyi György értelmében kívánták végrehajtani. 1865-ben, midőn az alkotmányos acra újra megnyílt, a főrendiház alelnökévé neveztetett ki. Később Senyey visszalépése után tárnokmester lett. A főrendiháznak alelnöke volt egész mai napig.

Halála annál váratlanabbul jött, mint hogy hosszabb betegség nem előzte meg. — A konzervativék benne egyik

vezérüket, a haza egyik hű, igaz fiát vesztette el.

Budapest febr. 9. A képviselőház mai ülésén a költségvetési törvény végleg elfogadtattott. Verhovay Gyula mentelmi joga felfüggesztetett a „Függetlenség” cautió nélkül való megjelenése ügyében.

Kairo febr. 9. Baker csapatai közt elégtelenség van. Baker a rögtönítelő bíraskodást kihirdette. A kormány elhatározta hogy Szukimban hatszáz szerezcsen katonát és az angol tengerészeket hagyja. A többi Bakerrel visszahívja.

Bécs febr. 9. A horvát bán ma reggel ideérkezett s magánlátogatásokat tett.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

VI Bérlet.

17. szám.

Vasárnap febr. 10.

A nagyapó.

Népszimű 3 felv.

Felolós szerkesztő és kiadó laptulajdonos
Vértési Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Nyílt-tér.

IGÉRVÉNYEK,

3% osztr. földhitel sorsjegy

február 15-iki húzására

főnyeremény 50,000 frt.

1 frt 50 kr. bélyeggel együtt.

Magy. veres sorsjegyek

főnyeremény 50,000 frt.

húzás május 1-én

n a p i á r f o l y a m o n

az ipar-egyesületi takarékok és hitel intézetnél.

Egy tapasztalt tanító,

ki évek hosszú során át több nagy uri családnál mint nevelő működött, alapos oktatást ad német és francia nyelvekben mérsékelt díj mellett. — Bővebb tudósítás vehető Sichernann irodájában.

Gyorsan és biztosan hatnak a gyógyhatással bíró Spitzwegerich-fele növényből előállított és mindenütt sokra becsült Spitzwegerich - Bonbonok

Schmidt Viktor & fiaiól Bécsben, köhögésnél, elrekedésnél, nyálkásságnál, katharrusoknál sat. — Raktár valódi minőségben a gyógyszerárakban.

A MOHAI
ÁGNES
FORRÁS

hazánk egyik legszépségsavdusabb
SAVANYÚVIZE

kitűnő szolgáltató tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmán alapuló bajaiában. Általában a víz mind azon köröknél kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervei élet támogatása és az idegrendszer működésének fölfokozása kívánatos.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

1883. évben 1 millió palaczk szállítottatott el.

Fris töltésben mindenkor kapható

Édeskuty L.

m. kir. udv.
ásványvíz-szállítónál Budapestben.

Ugyasint minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

Raktár Debreczenben: Csanak József, Geréb Fülöp, Riekl József Z. Varga Lajos André és Szabó uraknál.

